પ્રથમ લેખિત કસોટી : ઓક્ટોબર-૨૦૧૭

તારીખ : ૦૪/૧૦/૨૦૧૭ | ધોરણ-૭ | સમય : ૧૧:૦૦ થી ૧૪:૦૦

વાર : બુધવાર | વિષય : ગુજરાતી | કુલ ગુણ : ૮૦

વિદ્યાર્થીનું નામ : ______________________ બેઠક નંબર : ________

સૂચના : (1) પ્રશ્નોના જવાબ અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવાના રહેશે.

પ્રશ્ન-1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો ઉત્તર શોધીને તેનો ક્રમ અક્ષર ☐ માં લખો. (6)

(1) ''આજની ઘડી રળિયામણી'' કાવ્યમાં ''પૂરો પૂરો'' એટલે .... ☐

(ક) ભરો (ખ) સંપૂર્ણ

(ગ) આખેઆખો (ઘ) દોરો

(2) 'પરીક્ષા' પાઠમાં વિદ્યાધિકારી એટલે ...... ☐

(ક) શિક્ષણના અધિકારી (ખ) વિદ્યાના અધિકારી

(ગ) પંડિત (ઘ) સરકારી અધિકારી

(3) લીલાશ કોના આવવાથી મેદાનમાં આવશે ? ☐

(ક) વાયરાના (ખ) મોરના

(ગ) પ્રભુના (ઘ) વરસાદના

(4) 'ભીખુ' પાઠની ઘટના કયા શહેરની છે ? ☐

(ક) દિલ્હી (ખ) અમદાવાદ

(ગ) ગોંડલ (ઘ) વીરપુર

(5) કાકા સાહેબને બાળપણમાં કુટુંબીજનો કયા નામે બોલાવતા ? ☐

(ક) સત્તુ (ખ) દત્તુ

(ગ) કક્કુ (ઘ) કાકુ

(6) દિયરે ભાભીને કેવાં કહ્યાં છે ? ☐

(ક) સમજદાર (ખ) જ્ઞાની

(ગ) સ્નેહભીનાં (ઘ) કેસરભીનાં

Scanned by CamScanner

(બ) યોગ્ય જોડકાં જોડો. (5)

'અ' વિભાગ	'બ' વિભાગ
(1) આજની ઘડી રળિયામણી	(1) કાકા કાલેલકર
(2) બે ખાનાંનો પરિગ્રહ	(2) પ્રવીણ દરજી
(3) ભીખુ	(3) મનુબહેન ગાંધી
(4) બાનો વાડો	(4) નરસિંહ મહેતા
(5) જીવનપાથેય	(5) 'ધૂમકેતુ'

(ક) કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. (ગમે તે એક) (4)

(1) તરિયા તોરણ બારે ....

....

....

.... ચરણ પખાળીએ જીરે, સખી ......

(2) કેસર ભીનાં ....

....

....

.... મનનાં દ્વાર રે.... માલમ.

પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ત્રણ) (6)

(1) પરીક્ષામાં પાસ થવા વિશે મહાદેવને શો વિશ્વાસ હતો ?

(2) લેખિકાએ 'હિન્દુસ્તાનના પિતા' કોને કહ્યા છે ?

(3) 'જીવનપાથેય' પાઠમાં લેખકને સાચી કેળવણી કયાં મળી ?

(4) બા દેખાવે કેવાં હતાં ?

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. (ગમે તે બે) (8)

(1) 'ભીખુ' પાઠમાં લેખકે હોટલ અને સિનેમાને શા માટે યાદ કર્યા ?

(2) બા બહારગામ જાય ત્યારે તેમને વાડા અંગે શી ચિંતા રહેતી ?

(3) પરગ્રહવાસીનું શરીર કેવું લાગતું હતું ?

(ક) નીચેના વિધાનોના કારણો આપો. (ગમે તે ત્રણ) (6)

(1) સુખનો અતિરેક થતાં બાનો અવાજ તરડાઈ જતો, કારણ કે.....

(2) બા પોતાના દીકરાને ઘેર બે-ત્રણ દિવસથી વધારે ન રહેતી, કારણ કે.....

(3) બા વહેલી સવારે થાળીમાં ફૂલ એકઠાં કરી રાખતી, કારણ કે.....

(4) લેખકના મતે બા ભોળી નહિ, ભલી ખરી, કારણ કે.....

Scanned by CamScanner

પ્રશ્ન-3 સૂચના પ્રમાણે કરો.

(1) રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (2)

(1) બેડલો પાર થવો.

(3) ઉમેદ બર ન આવવી.

(2) વિરૂદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. (2)

(1) આકાશ × ________ (2) મિત્ર × ________

(3) નીચેના વાક્યો વાંચી એની સામે એનો કાળ લખો. (2)

(1) હું ધોરણ સાતમાં ભણું છું.

(2) તેમણે અંગ્રેજી કેળવણી પાછળ ભારે ખર્ચ કર્યો હતો.

(4) કહેવતનો અર્થ લખો. (2)

(1) મામાનું ઘર કેટલે દીવો બળે એટલે.

(5) શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. (કોઈપણ બે) (2)

(1) જેનો પતિ હયાત છે તેવી સ્ત્રી ......

(2) પવનથી ઊડેલા વરસાદના છાંટા ......

(3) તેજસ્વી વિદ્યાર્થીને અભ્યાસ માટે મળતી આર્થિક સહાય ......

(6) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ ઓળખી બતાવો. (2)

(1) નિજ બીજા નંબરે પાસ થયો.

(2) મધમાખીને છ પગ હોય છે.

(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દ લખો. (કોઈપણ બે) (1)

(1) રળિયામણું

(2) મોલ

(3) રાન

(8) નીચેના શબ્દની સાચી જોડણી લખો. (2)

(1) પુથ્વિવાસિ

(2) વીચીત્ર

પ્રશ્ન-4 (અ) તમારી શાળામાં યોજાયેલ રમતોત્સવનું વર્ણન કરતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો. (5)

(બ) કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખો. (10)

(1) મારો પ્રિય તહેવાર

(2) સ્વચ્છતાનું મહત્વ

(3) મેળાનું વર્ણન

Scanned by CamScanner

પ્રશ્ન-5 (અ) નીચે આપેલ ફકરો વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (5)

અભ્યાસનું મહત્વ આપણા દેશમાં બહુ લાંબા કાળથી સમજાયેલું છે; પણ અભ્યાસ સાથે બીજી કેટલીક બાબતો પર ધ્યાન ગયું નથી. અભ્યાસ વિના સંસ્કાર દઢ થતા નથી એ જણાયુ એટલે ગમે તે રીતે આપણે અભ્યાસ કરાવવા મથીએ છીએ. દરેક ક્રિયા ત્રણ રીતે કરી શકાય છે : ભયથી, લાલચથી, પ્રેમથી. ભયથી અને લાલચથી પણ સંસ્કાર પાડી શકાય છે. એમાં અભ્યાસ કરનારની વિવેકબુદ્ધિને ખીલવવી નથી પડતી. સરકસના મૅનેજરો જનાવરોને ભયથી જ કેળવે છે. શાળામાં શિક્ષકો પણ એજ રીત અજમાવે છે. ઘણા ધર્મગુરૂઓ પણ ભય કે આશા બતાવીને સારી ટેવો પાડવાનો પ્રયત્ન કરે છે. પણ આ રીતે પાડેલી ટેવોમાંથી જયારે વિશ્વાસ ઊઠી જાય, ત્યારે સૈકાની ટેવો પણ થોડા જ સમયમાં નાશ પામે છે.

પ્રશ્નો :

(1) આપણે અભ્યાસનું મહત્વ શા માટે સ્વીકારીએ છીએ ?

(2) દરેક ક્રિયા કઇ ત્રણ રીતે કરી શકાય છે ?

(3) કઈ રીતોમાં અભ્યાસ કરનારની વિવેકબુદ્ધિને ખીલવવી પડતી નથી ?

(4) લેખકની દ્રષ્ટિએ કોણ કોણ ભયથી કેળવણી આપવાની રીત અજમાવે છે ?

(5) આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

(બ) વિચાર વિસ્તાર કરો. (ગમે તે એક) (4)

(1) ખાયા સો ખોયા, ખિલાયા સો પાયા.

(2) નિષ્ફળતા એજ સફળતાની ચાવી છે.

(ક) નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ત્રણ) (6)

(1) પરગ્રહનું યાન કેવું લાગતું હતું ?

(2) બાના વાડામાં કયા કયા ઔષધિય છોડ હતા ?

(3) બાપુએ વિમાનમાં જવાની ના કેમ પાડી ?

(4) ગાય કોના-કોના ખેતરમાંથી પસાર થઈ ?

Scanned by CamScanner